

Stališča javnosti o medvedu v Zgornji Selški dolini - odgovor na odmev

V predzadnji številki Gozdarskega vestnika (GozdV št. 1/2000) je bil objavljen odmev mag. Šinka na članek z naslovom *Stališča javnosti o medvedu v Zgornji Selški dolini* (GozdV št. 9/1999). Avtorja prispevka dolgujeva bralcem Gozdarskega vestnika nekaj pojasnil v zvezi s kritiko mag. Milana Šinka.

Pri izdelavi seminarske naloge sva želela proučiti, kaj vpliva na stališča izbranih javnosti, ki so domnevno različno vpletene v odnos do medveda. Omejila sva se na lokalno prebivalstvo, strokovno javnost in obiskovalce proučevanega območja. Težišče raziskave je bilo odkriti dejavnike, ki soustvarjajo stališča omenjenih skupin, ne pa stališča širše javnosti.

Glavni del kritike leti na način anketiranja oz. na vzorčenje pri anketiranju. Pri izvedbi ankete sva upoštevala načelo ekonomičnosti raziskave in časovne omejitve, zato sva anketirance izbirala naključno, glede na njihovo trenutno dostopnost. Lokalno prebivalstvo sva anketirala na domovih, ob predpostavki, da razlogi, zakaj je kdo doma, niso povezani s človekovim odnosom do medveda. Vzorec anketiranih lokalnih prebivalcev je tako zajel 1,5 % celotne populacije proučevanega območja in po spolni in starostni strukturi sovпада s podatki iz Centralnega registra prebivalstva. Težava je v tem, da Centralni register prebivalstva ne podaja objektivne slike, saj je v nekaterih zaselkih na proučevanem območju prijavljenih več ljudi, kot pa jih tam v resnici živi, ali pa so zaselki celo prazni. Območje raziskave je demografsko ogroženo, fiktivno stalno prebivališče pa nekaterim prinaša določene ugodnosti. Še dosti težje izvedljivo pa bi bilo popolnoma neoporečno vzorčenje obiskovalcev območja, ker "baza obiskovalcev" ne obstaja in ne moremo vedeti, kdaj bo vzorec v reprezentativnem odnosu s populacijo.

Očitek mag. Šinka, da naslov razprave ne opredeli javnosti in da lahko bralec na vsaki strani zmotno

sklepa, da gre za širšo javnost vsaj na ravni Slovenije, preprosto ne drži. V vseh glavnih delih prispevka (v naslovu, izvlečku, ključnih besedah, uvodu, metodah, zaključkih in angleškem povzetku) lahko bralec prebere, da gre za raziskavo, ki je omejena le na Zgornjo Selško dolino.

Spekulativna namigovanja na odločbo MKGP o odstrelu medvedov v celoti odklanjava. Prav tako zavračava očitke o vnaprejšnjih vrednostnih oz. ideološko-etičnih stališčih v zaključkih. Raziskava naj bi bila po mnenju kritika čustvena in nestrokovna. Avtorja meniva, da so vrednostna stališča raziskovalcev legitimna, dokler se le-ta ne vmešavajo v razlago rezultatov. In kakšna so v resnici merila mag. Šinka glede vrednostnih opredelitev? Opozoriti želiva na njegovo nenačelno stališče do tega vprašanja, saj v kritiki najinega članka zahteva vrednostno oz. ideološko "sterilnost" raziskovalcev, drugič pa v eni od svojih kritik pravi takole: "*Pričakovati popolno nevtralnost raziskovalca je nerealno in nestrokovno. Na vsako analizo politike vpliva vrednostna opredelitev raziskovalca, vendar se ji raziskovalci poskušajo v čim večji meri izogniti.*" (GozdV, št. 3/1998, str. 179).

Po najinem mnenju ostaja osnovna ugotovitev raziskave kljub omenjenim pomanjkljivostim nesporna. Negativne nastrojenosti do medveda ne pogojujejo izkušnje anketirancev z medvedom, kot bi pričakovali na prvi pogled, temveč je nestrpen odnos do medveda predvsem posledica vpliva okolja, s katerim se posameznik oz. skupina identificira.

Za konec bi rada poudarila, da je bil namen članka spodbuditi kritično javnost k razmišljanju, ne pa vsiljevati vnaprej znanih "resnic" o stališčih slovenske javnosti do medveda, kakor je to razumel mag. Šinko.

Janez Logar, Urša Komac